

Секція: Фінанси, банки та кредит

Туболець Ірина Іванівна

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри державних, місцевих та корпоративних фінансів
Університет митної справи та фінансів
м. Дніпро, Україна*

Валуєва Катерина Дмитрівна

*студентка
Університету митної справи та фінансів
м. Дніпро, Україна*

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК МЕТОД ЗДІЙСНЕННЯ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Сучасний рівень нестабільності економічного розвитку та зростання внутрішніх та зовнішніх загроз, що провокують дестабілізацію фінансового стану підприємства, вимагають від менеджменту впроваджувати екстрені заходи, які спрямовані на недопущення або вихід з кризи. Критична фінансова ситуація, яка склалась в Україні засвідчує неможливість існування підприємств та банків без належної системи управління і в першу чергу антикризового.

Актуальність розгляду проблематики антикризового управління визначається потребою у новітніх науково-обґрунтованих методах управління економічними процесами. Сьогодні відзначається падіння конкурентоспроможності багатьох вітчизняних підприємств, поглиблення довгострокової системної кризи, погіршення умов існування у глобальному фінансовому середовищі, нездатність підприємств самостійно відновити статус самоокупності, загроза їх банкрутства. Тому реалізація сучасної концепції антикризового управління дозволить підприємствам зменшити

розмір можливого збитку, знизити ймовірність виникнення нових кризових ситуацій, активізувати потенціал протидії кризовим явищам, покращити адаптаційні можливості підприємств і зміцнити їх конкурентні позиції на ринку, мобілізувати внутрішні ресурси.

Ефективність роботи в процесі антикризового управління забезпечується дотриманням принципів антикризового фінансового управління, основними з яких є: принцип постійної превентивності дії та готовності до реагування, терміновості та адекватності реагування, комплексності рішень, альтернативності дій та адаптивності управління, пріоритетності використання внутрішніх ресурсів, оптимізації зовнішньої санації та принцип ефективності. Найважливішим принципом стратегії антикризового управління є принцип превентивності дії та готовності до реагування, дія якого проявляється через постійний моніторинг зовнішнього і внутрішнього середовища підприємства з метою раннього виявлення загрози кризи. Фактично антикризове управління починається з моменту вибору місії підприємства, а надалі – в своєчасному розпізнанні сигналів, що свідчать про можливе погіршення стану фірми, її конкурентного статусу [1].

Реалізація антикризового управління підприємства покликана стабілізувати процес діяльності суб'єкта господарювання, збільшити гнучкість, адаптивність та стійкість до змін зовнішнього середовища й дії негативних факторів, забезпечити більшу високу ефективність використання наявних фінансових ресурсів [2].

В умовах прискорення науково-технічного прогресу, переходу виробництва та управління на нові технологічні рівні, загострення конкуренції, що супроводжується скороченням термінів дії конкурентних переваг і необхідністю розподілення ринку на сектори та ніші, саме інноваційна діяльність стає ключовим чинником успіху. За таких умов найважливішим завданням антикризової політики підприємства стає

стратегічне управління нововведеннями, виконання якого багато в чому залежить від якості інноваційних рішень, можливості знаходити рішення, які організаційно й економічно зможуть забезпечити досягнення поставленої мети зі створення конкурентоспроможної продукції [3].

Багато вчених найпривабливішим шляхом здійснення антикризового управління вважають інноваційну діяльність [3-6].

Інновації дають поштовх для економічного, технологічного, політичного, екологічного та соціального розвитку суспільства. Розроблення нових методів та підходів до вивчення інноваційної діяльності, впровадження нових принципів інноваційного розвитку, а також визначення внутрішньої проблематики в організації, яка стримує упровадження інновацій, є дієвим та актуальним методом здійснення антикризового управління. Також інноваційні розробки є необхідними передумовами розвитку ефективної та прибуткової діяльності підприємств та економіки держави в цілому, це є основою успіху будь-якої країни, галузі та підприємства.

Для наглядного прикладу стану інноваційного розвитку країни можна звернутися до статистичного аналізу джерел фінансування інноваційної діяльності промислових підприємств [8] (рис. 1).

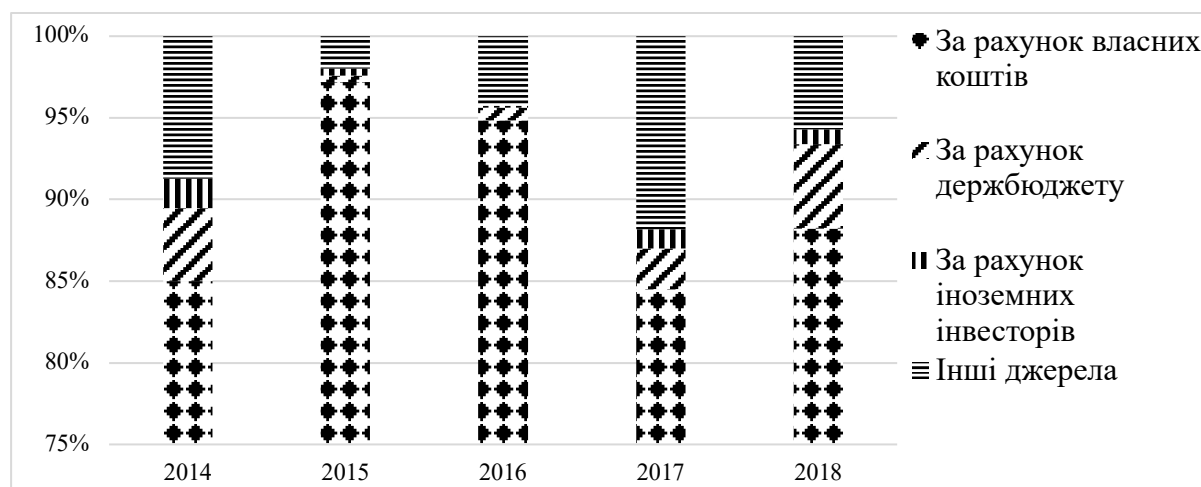

Рис. 1. Структура джерел фінансування інноваційної діяльності промислових підприємств

Результати аналізу свідчать, що доля фінансування з боку держави хоч і збільшилась з 0,4% у 2014 році до 5,2% у 2018 році, але все ще є критично малою, то ж, доречним було б здійснити належну державну стратегію розвитку та фінансування, зокрема.

Регулювання й підтримка підприємництва полягає, в основному, в розробці відповідної законодавчої й нормативної бази, організації спеціальних органів підтримки, розширенні доступу до фінансових ресурсів і інновацій, забезпеченні повної й своєчасної інформації, організації навчання працівників.

Література

1. Зверук Л. А., Давиденко Н. М. Антикризове управління підприємством в умовах інноваційного розвитку // Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Економічні науки». 2017. №1.
2. Коваленко О.В., Галь С.В. Методи антикризового управління підприємством. / Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. Вип. 8. 2014. С.107-114.
3. Тимошенко, О. В. Антикризове управління як передумова підвищення ефективності діяльності підприємства [Текст] / О.В.Тимошенко, О. Ю. Буцька, Ф. Х. Сафарі // Економічний аналіз : зб. наук. праць / ТНЕУ, Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр ТНЕУ “Економічна думка”, 2016. Том 23. № 2. С. 187-192.
4. Камнева А. В. Дослідження існуючих інструментів та моделей антикризового управління на підприємстві / Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі. 2014. № 4. С. 15–27.
5. Блинда Ю. О. Реалізація антикризового управління шляхом розвитку інвестиційної стратегії в умовах реформування / Ю. О. Блинда. // Державно-управлінські студії. 2017. № 1. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/deruprs_2017_1_11.

6. Храпкіна В. В. Адаптація світового досвіду антикризового управління в Україні / В. В. Храпкіна, О. П. Чучко // Технологический аудит и резервы производства. 2015. № 1(7). С. 42-49. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tatrv_2015_1\(7\)_10](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tatrv_2015_1(7)_10).
7. Мокряк К. В. Інноваційна діяльність в концепції системи антикризового фінансового управління підприємством / Мокряк К. В. // Молодий вчений / Економічні науки. ОНЕУ. 2016. № 4 (31). С. 142-146.
8. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>